

Puolueet pettyneitä Portugalin junttaan

Lissabon (UPI) Portugalin suurimmat puolueet panivat lauantaina joukkonsa liikekannalle vastustamaan sotilaiden päätöstä luoda poliitikkojen kommunistijohtoiseksi kuvailema sotilasdiktatuuri.

Demokraattinen kansanpuolue sanoi järjestävänsä mielenosoituksia kaduilla ainakin kolmen viikonloppuna pidettävän kokouksen aikana. Sosialistit sanoivat harkitsevansa samanlaisia toimenpiteitä.

Sosialistien johtaja Mario Soares ilmoitti lauantaina, että juntan valtaantulo merkitsee loukkausta Portugalin poliittisten puolueiden sopimukselle, joka tehtiin ennen perustuslakia saatavan kansalliskokouksen vaaleja tämän vuoden huhtikuussa.

Seka sosialistit että demokraattinen kansanpuolue, jotka saivat vaaleissa eniten ääniä, sanoivat mielenosoitustensa olevan rauhantunneita. Ne ilmoittivat kuitenkin, etteivät ne pysty valvomaan mahdollisia vakavaltuuksia sotilaita ja kommunisteja vastaan muissa osissa Portugalia.

Demokraattinen kansanpuolue syytti sotilaita, että he eivät ole pitäneet lupastaan lantisen tylyn mukaisen demokration luomisesta Portugalun.

"Olemme huolissamme siitä suuntauksesta, jonka sotilaskokous on yrittänyt pakottaa Portugalin valtakunnan prosessissa", puolueen lausunnossa sanottiin.

Sotilaiden 240-miehin kokous hyväksyi juttasuunnitelman lauantain vastaisena yönä maltillisten ja radikaalien 14 tuntia kestäneen sanasodan jälkeen.

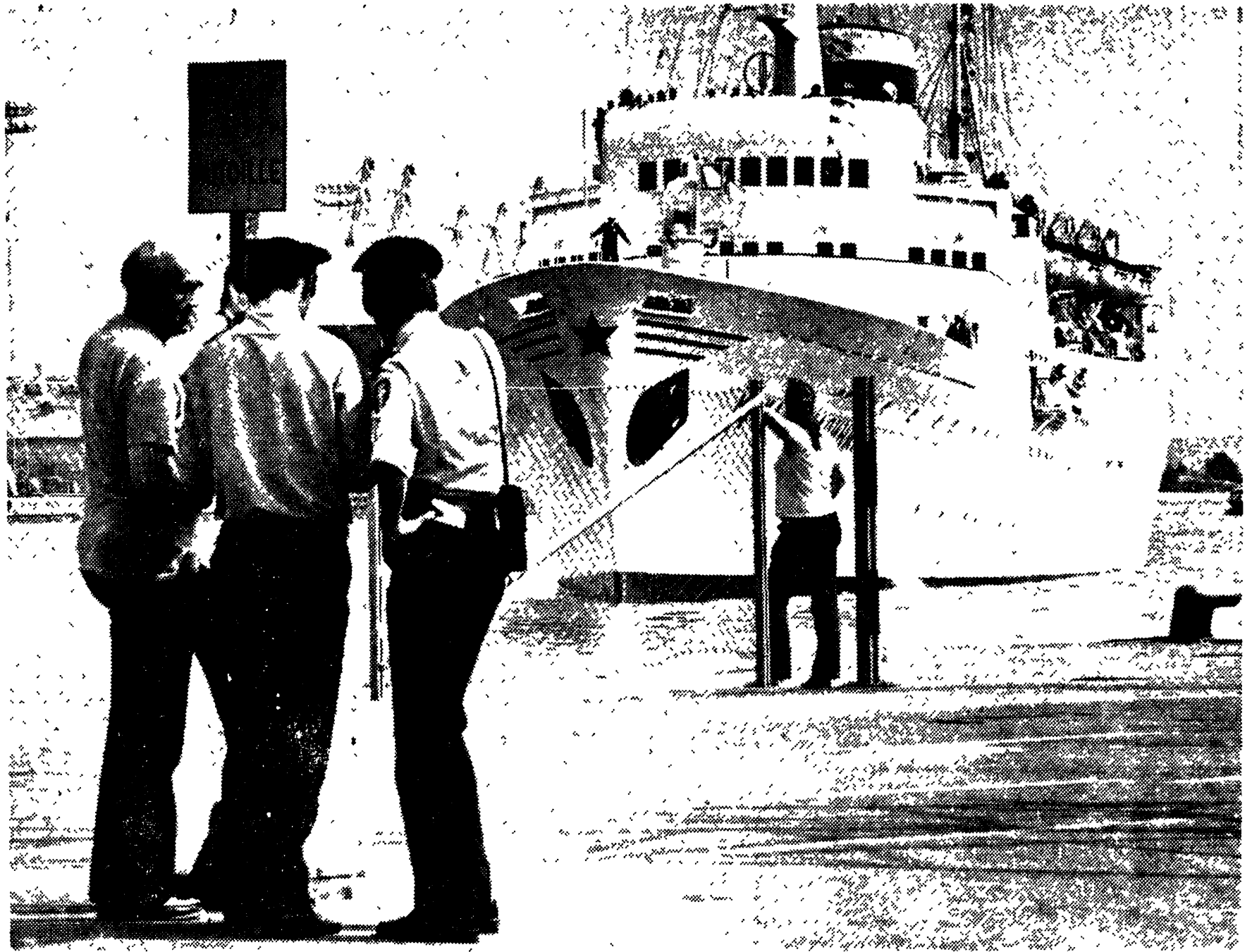
Poliitikot sanoivat radikaalien voiton kokouksessa

lopettaneen kaikki toiveet, että Portugalin 15 kuukautta vanha vallankumous johtaisi demokration.

Junttaan valittu Portugalin turvallisuusjoukkojen komentaja Otelo Saraiva de Carvalho on parhailaan Kuubassa vierailulla. Häntä pidetään kansallismielisenä vasemmistolaisena ja hänen toimintatylään on verrattu Fidel Castron toimintaa tämän valtakauden alkuvuosina.

Maltillisen Francisco Costa Gomesin odotetaan jatkavan edelleen presidenttinä ja valtionpaamehena.

— Sivu 21

Ensimmäinen Etykin Helsinkiin tuoma alus, Neuvostoliiton valtuuskunnan jäsenien asunto- ja työskentelytilaksi tarkoitettu matkustajalava Mihail Kalinin saapui lauantaina Se kinnittyi Etelästä Pakkahuoneenlaituriin.

Yleisöennätys Imatralla

Imatra (HS) Paahtava helle ja ukkoskuurojen uhka savuttivat Suomen suurimman kansanjuhlan, Imatra-viikon päätöspäivän aattoon. Viikon kohokohta on sunnuntaina ajettava 14 Imatran ajo.

Vaikka kuumuus sekoitteikin monien kusavieraiden päätä, oli tilanne ainakin lauantai-iltana rauhallinen. Joka paikkaan ruti väkeä ja tunnelmaa oli sen mukainen.

Poliisi varautui kuitenkin sunnuntain vastaisen yön tapahtumiin.

Kaikki Imatra-viikon tapahtumat ovat tähän mennessä sujuneet hyvin. Tämänvuotinen Imatra-viikko on ollut kavijamaarallista suurin ja vilkkaampi, mutta samalla rauhallisempi kuin aikaisempina vuosina. Kavijamaarannoussee MM-ajojen ansios-

ta noin 200 000 een. Poliisi kehoitti, että viikko on ollut lauantai-iltaan saakka suhteellisen rauhallinen. Putkaan vietin lauantain vastaisena yönä huukan yli sata juopunutta juopuneita ja harjoittelijat eivät aiheuttaneet poliisille paanvaivaa, mutta lukene on ollut tavallista vilkkaampaa.

Imatran ajot ajaksi on järjestetty pitoon komennettu 160 poliisia. Heillä on apunaan 21 koiraa Miesvahuus on pienempi kuin viime vuonna, lähinnä Etykin takia. Poliisista kuitenkin uskottu, että näillä voimilla tullaan toimeen.

Kaduilla ja puistoissa pidettiin viinat ja kaljat melko hyvin pilossa. Nuden julkisen käytön rajoittamisesta oli poliisille annettu tiukat ohjeet.

Esikisojen alkuun Euroopan ennätys

Montreal (HS) Uusi Euroopan ennätys syntyi heti Montrealin esteolympiakisojen yleisurheilusuuden alkajaisiksi Jugoslavian Nenad Stekic, EM-hopeamies viime vuodelta, ponnkasi pituutta 845 ja paransi entistä noteerausta kymmenen senttiä.

Stekicin 24 hyppyä maailman kaikkien aikojen toiseksi pisin, mutta uupuu vielä tukevasti USA:n Bob Beamonin haamumaisesta maailmanennätyksestä 890 Euroopan ennätys 835 oli tähän asti Neuvostoliiton Igor Ter-Ovanesjanin ja Länsi-Saksan Josef Schwarzin nimissä.

Myös Suomen Heikki Mätilän pitu-osalistua pituus-lyhyppä, mutta ruti pakotti hänet vuodepotilaaksi. Muutenkin Montrealin suomalaispanos heikkenei, sillä keihäänheittäjä Seppo Hovinen paatti viime tingassa jaa kotiin oikapaavammasta vuoksi.

— Sivu 23

Finlandia-talo valmis Etykiin huomenna

Hikisen kostea viikonvaihe ei tuonut pienintäkään hidastusta Etyk-huippukokouksen valmisteluihin — viimeistelyjen vauhti päinvastoin kiihtyi entisestään. Finlandia-talo valmistuu kokoukseen maanantaiaamuna kello 8.

Keskivon kaapelivaurio Varsinais-Suomessa katkaisi kaikki yhteydet laanteen, mutta tätä aamulla korjattua saakka lukuun ottamatta kaikki valmistelut sujuivat laskelmien mukaisesti.

Yhdysvaltain presidentti Gerald Ford, toinen Etykin saapuvista supervaltajohtajista, lähti lauantaina kohti Eurooppaa ja Helsinkiä.

Ennen Helsinkiin tuloaan hän vieraillee Länsi-Saksassa ja Puolassa.

Lahtiessaan Washingtonissa presidentti Ford selvitti vielä kerian Yhdys-

valtain kasitkyksia sitä, millainen asiakas Helsinkiin allekirjoitetaan Ford painotti Helsinkiin loppuasiakkaan moaalista sitovuutta.

Helsinkiilaisten elamaan tuo huippukokous koko joukon vaikeuksia, ja niiden selvittely kuuluu osana sisäisillä julkaistavaan HS:n Etyk-pakettiin.

Etyk-erikoissivulla esitellään tärkeimmät huippukokouksia, valtuuskuntien puheenjohtajat, Helsinki toimi isantana 14 presidentille ja puoluejohtajalle, 17 paaminsterille, kahdelle liittokanslerille ja kahdelle ulkoministerille — toinen heista arkkkipispa.

Etyk-sivulla pohditaan edelleen, mihin tasta ja kartoitetaan, mita huippukokouksen osanottajat oikeastaan allekirjoittavat.

Lisäksi on koottu sanastoja ja vastauksia yleisimpiin Etyk-koskeviin kysymyksiin.

HS sunnuntaina

Johdonmukaista tuhoa

saadaan alkaen Uudessakaupungissa, kuten myös Raahessa ja Raumalla Puutarhakaupunki häviää ja kerrostalot kohoavat tilalle. Kuka kaappaa kerrostaloja keskustaan, asukkaiko vai suunnittelijat? Sivu 11.

Kesän työvaatteet

ovat mielellään raitkasta villää puuvillaa, pellavaa ja muita luonnonkuituja. Kaksi pankkivirkailijaa kertoo kesävaatuksestaan. Mita uutista? -palstalla sivulla 14.

Tasa-arvo unohtunut

Koulujen oppimateriaaleihin on mahduttu jos jonkinlaista tietoa, mutta sukupuolten välinen tasa-arvo on unohtunut. Tasa-arvosta ja siitä loukkaavista teksteistä sivulla 14.

Viikonlopun sairastelu

Laakarikunta on jo pitkään havainnut sairastavuuden nousevan tietyn ajanjaksona, kuten viikonloppuna ja pitkänä viikkopöyhina. Tu- teeko laakarin valvoo työomalla, kysytään mielipidesivulla 15.

Ravun puolesta

tehdään töitä Evon kalastuskoesemalla, jossa ei ole lannistuttu 80 vuotta vesissäme riehuinen rapuruton vuoksi. Ruttua aiheuttavaa sienirihmaa vastaan on väkeä taistella, sanovat tutkijat. Sivu 16.

Marx-veljekset ja Karl Marx

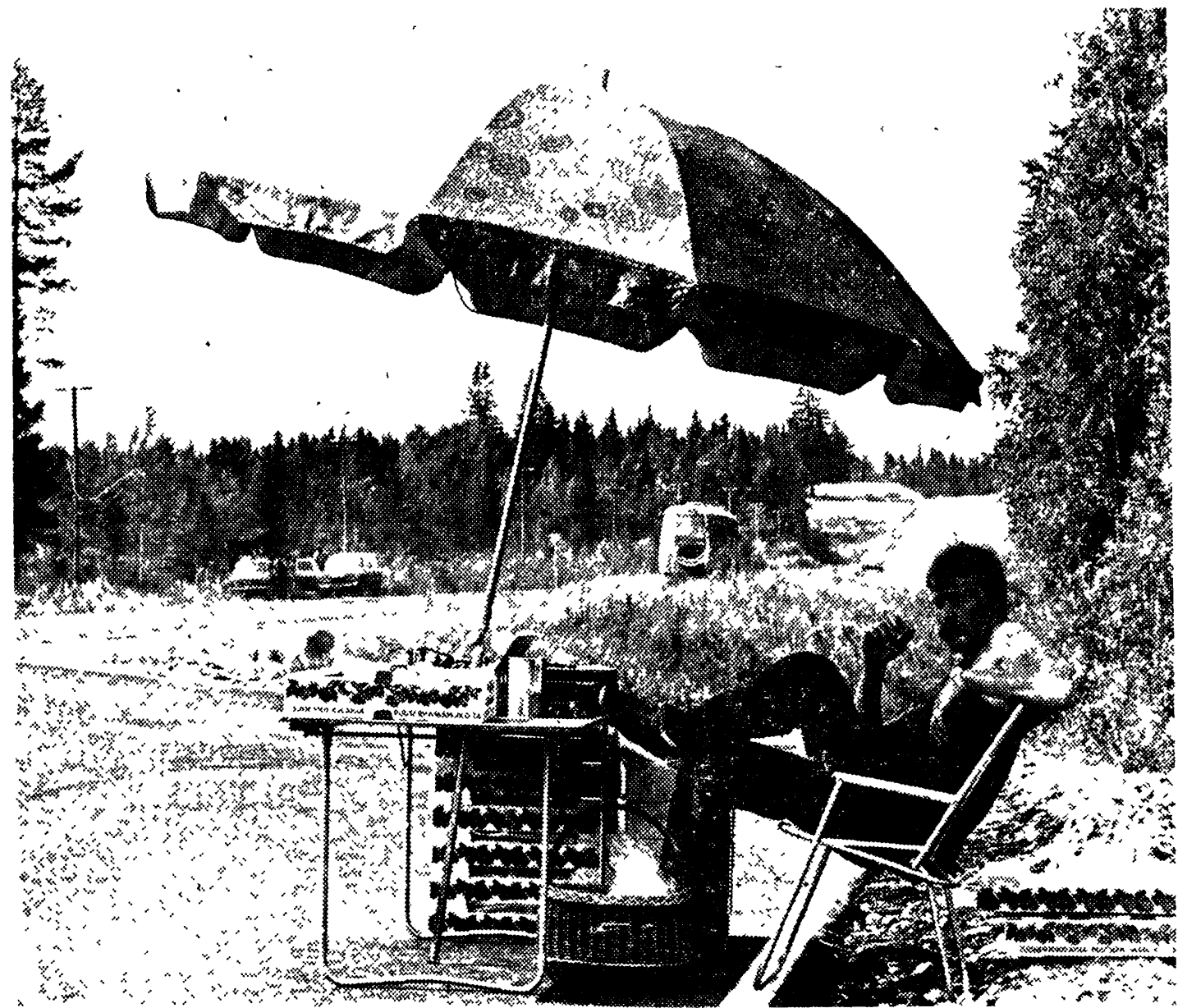
Filmikomikan tähtien Marxin veljesten tyyppikehittelyä ja filmejä tarkastellaan sivulla 19.

Ensi syksynä alkaa ilmestyvä satokunta osaa käsittävä marxismin julkaisuprojekti, jonka valmistamiseen on arvioitu kuluvan 20 vuotta. Karl Marxin jälleensyntymisen moniselitteistä ilmiötä selostetaan sivulla 20.

— Sivu 6.

— Sivu 17.

Viisi markkaa paremmasta ja koime heikommasta mansikkalitrasta otti Petu vallaten leivennyksessä karnevaalin matkailija. Jaakko Juikonen

Karnevaali nosti mansikan hintaa

Suonenjoki (HS) Keskelle parasta satokautta ajottuvat tämän kesäset Suonenjoen mansikkakarnevaalit, jotka kasvattivat perinteet mansikkatylle, josta Suonenjoelle on pestautunut pöimintakaudeksi yli 2000, tilaisuuden myös juhlimiseen.

Kuudennet karnevaalit kasvattivat jo tuttuun tapaan kulkueella ja mansikkaisannan kruunauksella. Mansikkaisannan kunianimen sai tana vuonna maanviljelijä Veli Jaaskelainen Mustikkamaelta.

Mansikkariahaa ja ennen kaikkea sen sivuilmoita on yritetty alkuvuosien huonojen kokemusten jälkeen siistää ja karnevaaleista tehdä enemmän suonenjoelaisten oma sadonkorjuujuhla. Silti tanakin vuonna heti alkuun poliisi on ollut taustoyllistetty.

Kypsytävien hellepäivien osuminen juuri karnevaalien ajaksi aiheuttaa kurettu marjaviljelyksillä. Silti viljelijät ovat järjestäneet perinteet mansikkatylle, josta Suonenjoelle on pestautunut pöimintakaudeksi yli 2000, tilaisuuden myös juhlimiseen.

Kuudennet karnevaalit kasvattivat jo tuttuun tapaan kulkueella ja mansikkaisannan kruunauksella. Mansikkaisannan kunianimen sai tana vuonna maanviljelijä Veli Jaaskelainen Mustikkamaelta.

Mansikkariahaa ja ennen kaikkea sen sivuilmoita on yritetty alkuvuosien huonojen kokemusten jälkeen siistää ja karnevaaleista tehdä enemmän suonenjoelaisten oma sadonkorjuujuhla. Silti tanakin vuonna heti alkuun poliisi on ollut taustoyllistetty.